

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4161/2021
17.11.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Љиљана Аранђеловић, адвокат из ..., против туженог „Коридори Србије“ ДОО Београд, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3140/20 од 10.06.2021. године, у седници одржаној 17.11.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 3140/20 од 10.06.2021. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пироту П 216/20 од 06.10.2020. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да му на име накнаде штете у виду умањене тржишне вредности због немогућности коришћења катастарских парцела ближе описаних у том делу изреке, исплати износ од укупно 2.006.998,50 динара са законском затезном каматом почев од 06.10.2020. године као дана пресуђења до коначне исплате. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 3140/20 од 10.06.2021. године, укинута је првостепена пресуда и пресуђено тако што је делимично усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу на име накнаде штете у виду умањене тржишне вредности због немогућности коришћења парцела ближе описаних у том делу изреке исплати укупно 105.631,50 динара са законском затезном каматом почев од 06.10.2020. године до коначне исплате. Преко досуђеног износа а до траженог од 2.006.998,50 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења до коначне исплате, тужбени захтев је одбијен. Обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 157.825,26 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 3. ЗПП, али да је неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је уписан као власник кп. ..., .. и .. КО ..., у приватној својини. Парцела .. уписана је као ливада, пољопривредно земљиште, парцела .. као шума, шумско земљиште, а парцела .. као ливада, пољопривредно земљиште. На основу налаза и мишљења вештака из области геодезије утврђено је да је са две од наведених парцела и то .. и .. копана земља и возена на ауто пут Е80 деоница Просек – Црвена река и обрнуто, те да је вишак материјала са ауто пута и довожен и складиштен на овим парцелама тако да су оне постале једна врста базе која је у функцији ауто пута и која се налази са десне стране ауто пута Е80 деоница Просек – Црвена река на удаљености од 300 метара од ауто пута, с тим да са парцеле .. није вршен никакав ископ земље. Читав терен на овој локацији је у великом нагибу правца исток – запад тако да је једино могуће доћи до њих путем кп. ..., али после експлоатације земље висинска разлика између природног нивоа терена и извршеног ископа наспрам кп. .. је 11,70 метара, а наспрам кп. .. – 18,08 метара. Преостали део наведених парцела на којима није вршен ископ земље није у функцији зато што су ископом одсечене. Ради изградње ауто пута Е80 фирма „Актор“ као извођач радова је парцеле тужиоца користила за ископ земље да би том земљом насипао трасу ауто пута који је удаљен од парцела тужиоца око 300 метара. На основу пописа пројекта на којима су „Коридори Србије“ ДОО корисници експропријације утврђено је да је тужени корисник експропријације на изградњи дела ауто пута Е80 Ниш – граница са Републиком Бугарском и деоница 7 Суково – Димитровград – измена у зони тунела Кале. Из изјаве тужиоца је утврђено да је кат. парцеле које су „ливада“ косио и скупљао сено. Вештак пољопривредне струке је у свом налазу и мишљењу навео, да се имајући у виду наведене елементе у вештачењу вештака геометра на наведеним парцелама не може организовати било каква пољопривредна производња и да су оне целим површинама неупотребљиве за пољопривредну производњу и дао тржишну вредност предметних парцела. Након прве и друге допуне, исти вештак се трећим допунским вештачењем од 10.07.2020. године изјаснио да парцеле .., .. и .. КО ... због коришћења од стране извођача радова нису употребљиве за пољопривредну производњу, али да и даље остају у својини тужиоца, па је имајући у виду стање парцела на лицу места и немогућност коришћења истих од стране тужиоца, проценио да је њихова вредност умањена за 5%, тако да њихова умањена тржишна вредност за кп. .. износи 926.886,50 динара, 579.348,00 динара за кп. .. и 500.764,00 динара за кп. ...

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је усвојио тужбени захтев тужиоца у целости, обавезавши туженог на исплату наведених новчаних износа.

Другостепени суд је досудио накнаду штете у висини разлике између тржишне вредности наведених катастарских парцела пре извођења радова и умањене тржишне вредности непокретности после извођења радова, својим математичким обрачуном и обавезао туженог на накнаду материјалне штете због умањене тржишне вредности непокретности услед немогућности њиховог коришћења и то износа од 48.783,50 динара за парцелу .., износа 30.492,00 динара за парцелу .. и износа од 26.356,00 динара за парцелу .., а на основу члана 207. у вези чланова 185. и 189. став 2. Закона о облигационим односима.

Према Закону о облигационим односима, наручилац и извођач радова на непокретности солидарно одговарају трећем лицу за штету која му настане у вези са извођењем тих радова (члан 207). Одговорно лице дужно је да успостави стање које је било пре него што је штета настала. Уколико успостављање ранијег стања не уклања штету потпуно, одговорно лице дужно је да остатак штете накнади у новцу (члан 185. ст. 1. и 2). Суд ће, узимајући у обзир и околности које су наступиле после проузроковања штете досудити накнаду у износу који је потребан да се оштећеникова материјална ситуација доведе у оно стање у коме би се налазила да није било штетне радње или пропуштања.

У овом случају тужилац је због извођења радова на ауто путу Е80 чији је наручилац тужени претрпео штету на својим парцелама које су у близини овог ауто пута, а која се огледа у томе да парцеле више нису употребљиве за пољопривредну производњу у целим површинама. Како је тужилац након изведених радова онемогућен да своје парцеле користи онако како је то чинио пре извођења радова, то тужилац има право на накнаду штете која се по правилном закључку другостепеног суда огледа у разлици између тржишне вредности наведених парцела пре извођења радова на ауто путу и тржишне вредности тих парцела после извођења тих радова, будући да је тужилац и после извршених радова остао у својини и државини ових парцела, које му нису одузете из поседа.

По оцени ревизијског суда, правилно је другостепени суд закључио да тужиоцу припада досуђена накнада штете у висини разлике између тржишне вредности предметних парцела пре извођења радова на ауто путу и након извођења истих (тако одређена накнада представља износ који је потребан да се тужиочева материјална ситуација доведе у стање у коме би се налазила да није било радње туженог), а не укупна умањена тржишна вредност јер тужилац са овим парцелама и даље може располагати (наведене парцеле могу бити предмет продаје или предмет експропријације) али по умањеној тржишној вредности, па су неосновани ревизијски наводи којима се указује на погрешну примену материјалног права.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци пресуде.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић